

Here 4U@S:t Iliansskola

Ammi Karlsson-Pye

Projektledare

Rapport för Here 4U projektet

Bakgrund

Projektet är ett förbyggande arbete för att komplimentera det socialkurativa arbetet som utförs inom S:t Iliansskola och syftar till att i samverkan med skolan, Fritiden, Familjecentrum samt Mimer pröva nya arbetssätt och arbetsmetoder inom det förebyggande arbetet som stöd åt elever i socialt utsatta situationer i skolan och på fritiden. Projektet vill även öka eleverns möjligheter till ökat inflytande. En av metoderna som omnämns i projektbeskrivningen är den utprovade metoden "Here 4U" som används på Wenströmska gymnasiet i Västerås.

Inom skolan görs ett omfattande arbete för att stödja elever i sitt dagliga skolarbete men trots det klarar inte skolan fullt ut att stödja och hjälpa de elever som har problem med sin livssituation.

Familjebilden inom S:t Ilians skolas upptagningsområde har kraftigt förändrats under de senaste fem åren. Andelen barn och ungdomar med invandrarbakgrund har fördubblats från ca 24 % till ca 50 %. Föräldrars utbildningsnivå är den lägsta sedan statistik började föras. Elevernas familjesituation avspeglar sig tydligt i deras skolresultat.

Mål för Here 4U projektet

- Att skapa en trygg och trivsamt skola för alla
- Öka eleverns möjligheter till inflytande
- Pröva nya arbetssätt och metoder inom det förebyggande arbetet som stöd åt elever i socialt utsatta situationer
- Arbeta med viktiga värdegrundsfrågor på individ såväl som på gruppnivå

- Arbeta med integration i ett vidare perspektiv som exempelvis etnicitet, kön och social tillhörighet
- Utveckla och samverka kring nätverksarbete i och utanför skolan

Trygg och trivsamt skola för alla

Arbetet startade med att skriva och leda arbetet med att inrätta klassrumsregler som både personal och elever var ense om. Detta var en lång process för att vi skulle få ett gemensamt beslut om hur de skulle utformas. Utifrån detta arbete kom frågan om konsekvenser när man inte höll sig till reglerna och ett arbete startades för att titta på vad skolan skulle kunna hitta för nya sätt att hantera eventuella sanktioner då en elev betedde sig på ett oaccepterat sätt. Skolans trappstegsmodell omskrevs till att bli ett mera användbart verktyg med bl.a. reflektionstid efter skolans slut, när elever hade ådragit sig en incidentrapport.

På skolan har man bestämt att dokumentera följande incidenter, hot, våld, skadegörelse, kränkning, stöld och allmänfarlighet. Denna process är nu institutionaliserad på skolan och är ett effektivt sätt att mäta trygghet och trivsel. Skolan har sett en markant utveckling från att dokumentationen startade till nuläget. Först en otrolig ökning av incidenter i och med att lärare började dokumentera, till nuläget, då metoden att låta elever ha reflektionstid efter skolan för att prata om sitt beteende har gett resultat. Incidenter på skolan har drastiskt sjunkit från 57 incidenter höstterminen 2007 till 25 incidenter höstterminen 2008.

Here 4U har också skrivit och lett arbetet med skolans ordningsregler. För att skapa en trygg skola måste alla veta vad man får och inte får göra.

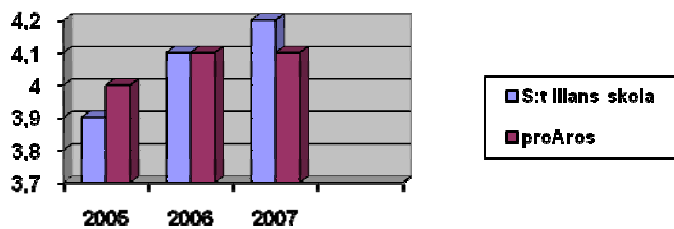
Vid projektets början hade S:t Iljans skola oaccepterade höga resultat vad det gällde personal som sa rasistiska eller sexuellt kränkande ord till elever. Ett intensivt arbete med att ta reda på vilka som använde sig av dessa kränkande ord startades. Skolans resultat är nu jämställt med övriga skolor i Västerås.

På grund av detta arbete utformades ett viktigt dokument där elever som känner sig kränkta av lärare kan rapportera detta och projektet som ett första steg utreder vad som har hänt. Det har visat sig att det i de flesta fall är missförstånd som kan rättas till efter ett samtal med läraren och eleven. Here 4U arbetar aktivt med att lösa dessa konflikter som ibland uppstår mellan lärare och elever.

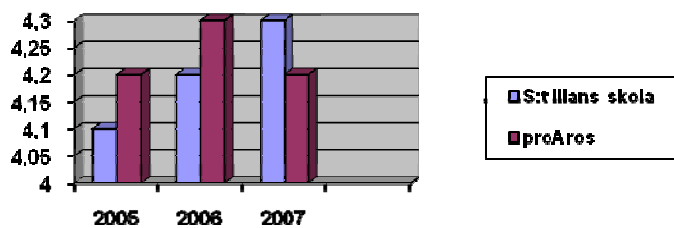
Resultat från Pedagogiska nämndernas enkät (Tidigare Barn och Ungdomsnämnden) under de senaste tre åren. Den blå eller den vänstra stapeln visar S:t Ilians skolas värde och den röda eller den högra stapeln visar genomsnittet för alla proAros skolor.

Resultatet på frågorna "Jag trivs i skolan", "Jag är trygg i skolan" samt "Det är lugn och ro i skolan när jag arbetar" visar alla en klar uppåtgående trend för vår skola. Vi ligger över genomsnittet för proAros skolor eller på det genomsnittliga värdet.

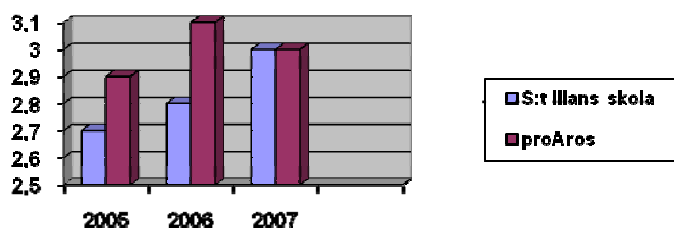
Jag trivs i skolan (Medelvärde i 5-gradig skala)

Jag är trygg i skolan (Medelvärde i 5-gradig skala)

Det är lugn och ro i skolan när jag arbetar (Medelvärde i 5-gradig skala)

Öka elevers möjligheter till inflytande

Under projektets första termin var målet att lära känna elever, skolan och dess personal. Mycket av arbetet skedde genom att sätta upp olika grupper såsom tjejgrupper, killgrupper och ART grupper. Viktigast under denna termin var dock en referensgrupp för att få elevernas synpunkter på kamratstödjarverksamheten på skolan. Gruppen bestod av 12 elever från olika årskurser och träffades varannan vecka. Gruppen bestämde relativt fort att man ville utveckla en Here 4U grupp på skolan och hur man skulle avveckla kamratstödjandet till att bli Here 4U. Eleverna tog ett aktivt ansvar för att förmedla och diskutera denna utveckling i arbetslagen.

Den första Here 4U gruppen bildades vårterminen 2007 och har sedan dess varit en aktiv grupp med omkring 25 medlemmar varje läsår. Gruppen har arbetat med att öka elevers inflytande och förebyggande metoder mot mobbning och droger.

Gruppen genomgår en utbildningshelg på Västeråsgården i början av varje läsår. Medlemmarna får då en ökad förståelse av likabehandlingsplanen och konfliktlösningar. Våra medlemmar har en stor roll i hur vi vuxna arbetar med likabehandlingsärenden på skolan. Medlemmarnas sätt att lösa eventuella konflikter har utvecklats på ett mycket positivt sätt. Vuxna lyssnar på deras förslag till lösningar och man arbetar gemensamt fram en plan för hur man ska arbeta med konflikten i fortsättningen.

Ernst & Young gjorde en granskning av skolors antimobbningsarbete under höstterminen 2007 och de redovisar följande i sin rapport ” De två skolor som har anslutit sig till nätverket Here 4U, S:t Ilians skola och Kunskapsskolan, har elevgrupper som kompetensmässigt är markant bättre rustade för att upptäcka och rapportera mobbning, än de övriga två skolorna. Elevernas betydelse i arbetet är omvitnat stor vilket framkom i samtliga intervjuer.”

Medlemmarna stärks i sin roll genom att ta en aktiv roll att guida besökare på skolan och att hålla mindre föredrag om Here 4U. Here 4U medlemmar har också stöttat grundskolor som har startat upp Here 4U. Eftersom S:t Ilians skola var den första grundskolan i Västerås som hade en Here 4U grupp har det varit naturligt att vi har delat med oss av våra erfarenheter till andra intresserade. Våra medlemmar har besökt dessa skolor och pratat om sitt engagemang. Att vara medlem i Here 4U på vår skola har hög status och eleverna utvecklar sin självkänsla i en positiv riktning. Gruppen är blandad med så kallade skötsamma elever och mer eller mindre stökiga elever. Våra medlemmar har samtidigt med sitt medlemskap i Here 4U ökat sina betyg. Vi har haft tre medlemmar som började i gruppen med enbart ”IG” i nästan alla ämnen och som har läst upp dessa till G eller högre. Skolan blir viktig för dem när de är delaktiga i arbetet med att skapa trygghet och trivsel för alla.

Gruppen har under dessa tre år deltagit i en massa evenemang och utbildningar för att stärka sin kunskap att arbeta med komplexa likabehandlingsärenden.

En Here 4U medlem från varje arbetslag ingår i skolans likabehandlingsgrupp tillsammans med lärare. Denna grupp har som uppgift att utvärdera och uppdatera skolans likabehandlingsplan och att ha översikt av de likabehandlingsärenden som finns på skolan. Gruppen har varit delaktig i att ta fram relevant dokumentation som ska användas vid likabehandlingsärenden.

Nya arbetssätt och metoder

Projektet har utvecklat arbetet med grupper på skolan. Många elever har ett behov av att tillhöra en speciell grupp. Here 4U har oftast ett 50tal elever som står på kö för att bli medlemmar i gruppen och behovet av att utveckla andra grupper har varit stort. Projektet har sett till att det nu finns tjejgrupper, killgrupper, sociala färdighetsträningsgrupper, ART, skolkgrupp, DISA (må bra grupp för tjejer) Att arbeta med grupper är något som vi nu gör på vår skola då behov finns. Det har blivit ett arbetssätt som är väl känt av all personal.

Det är ett accepterat sätt för all personal och lärare har sett effekten av elevers deltagande i grupper. Elever blir sedda under en speciell tid varje vecka och följer något av våra program, de flesta KBT baserade. Detta har ökat elevers studieresultat. Många naturliga mötesplatser för diskussion och utveckling finns inte i våra elevers vardag och då har detta varit ett sätt att skapa en ny metod som vi anser fungerande på vår skola.

Hela det elevsociala teamet använder detta som en metod att arbeta med elever för att öka deras självkänsla. Grupperna använder sig oftast av "empowerment" som sitt viktigaste redskap.

Denna termin leder Elevsociala teamet handledning för två av skolans arbetslag för att utveckla lärarnas kompetens i elevsociala frågor. Det har mottagits positivt från lärarna. Vi träffas varannan vecka och hoppas kunna utöka handledningen till alla skolans arbetslag.

Teamet har implementerat ett rapportsystem där man kan monitorera en elevs beteende under hela skoldagen för att få en bättre helhetssyn på eleven. Det används regelbundet av mentorer som vill få en bild av hur en elev klarar sig på olika lektioner. Att använda rapportsystemet betyder också att kontakten mellan mentorn och eleven utvecklas eftersom det förs en dialog om resultatet av rapporten.

Projektet har bidragit till utvecklingen av att "Livsviktigt", ett program av Birgitta Kimber nu undervisas i årskurs 6 och 7. Projektet erbjuder handledning till lärare som undervisar "Livsviktigt".

Coachning var ett nytt sätt att arbeta tillsammans med mentorn runt de elever som har hinder för inläring. Utvecklingen av coachning har medfört att hela det elevsociala teamet nu är bättre på att utreda elevers behov.

Projektet har i konfliktlösningar använt sig av ABC analysen (David Leadbetter och Robin Trewartha, Handling aggression and violence at work, Russell House Publishing)

Andra arbetsmetoder har varit miljöterapi, systemteori och KBT. Under arbetet på skolan har det elevsociala teamet använt och utvärderat färdiga modeller och manualer. Men framgången i arbetet med socialt utsatta ungdomar är flexibilitet och användandet av många olika metoder.

Värdegrundsfrågor och integration

Under projekt tiden har värdegrundsfrågor och integration varit ett ständigt förekommande exempel i allt som har gjorts inom Here 4U projektet. Here 4U på S:t Ilians skola har inte enbart varit arbetet med grupper av ungdomar eller individer utan har varit ett förbättringsprojekt för hela skolan.

När man arbetar för att skapa en trygg och trivsamt skola för alla är värdegrundsfrågor och integration en stor del av detta arbete. Det går inte att skapa en trygg skola utan att hålla värdegrundsfrågor och integrationsfrågor levande.

Projektet har sett till att hela skolan arbetar med månadens ord och har introducerat detta arbete till lärarkåren som sedan fört arbetet vidare in i klassrummet. Att reflektera och öka elevers förståelse runt samarbete, ansvar, empati etc. leder till att skolan håller värdegrundsfrågor levande.

Likabehandlingsplanen och att levandegöra den för alla i skolan har varit det främsta arbetet runt integration både i grupper och med individer.

Utveckla och samverka kring nätverksarbete i och utanför skolan

När projektet hade pågått ett knappt år blev skolan en IDA skola och flera beteende vetare och socionomer blev anställda att arbeta på S:t Iliansskola. Erfarenheter från en stor satsning på inkluderingsprojekt i London visade en tydlig skillnad, när personal med en annan professionalitet än lärare hade anställts och där de organiserades i ett team blev resultaten otroligt mycket bättre. Efter samtal med rektorerna startades ett elevsocialt team bestående

av 6 personer med annan kompetens. Detta har visat sig att vara ett mycket utvecklande sätt att arbeta på. Teamet arbetar med målet att skapa en god psykosocial miljö för alla på skolan.

Teamet har utvecklat coachning av elever som behöver extra stöd för att klara skolarbetet. Vi har en lista som uppdateras veckovis med elever som har insatser av vårt team. Ett enkelt sätt för lärarna att ta reda på om en elev får någon form av extra stöd.

Teamet har utvecklat en metod att arbeta med reflektionstid utanför skollan när inget annat fungerar i skolan.

Teamet har också utvärderat och utvecklat sitt arbete med skolk. Teamet utför närvaroveckor under läsåret för att på ett djupare sätt försöka förstå komplexiteten i skolk.

Teamets senaste insats är en Back on track "BOT" grupp. Där sker ett intensifierat arbete med elever med hög frånvaro för att de ska få en chans att ta igen och bli satta på banan för att kunna följa med i den undervisningen som de erbjuds i vanliga fall. BOT gruppen träffas varje vecka under 3 timmar. Detta utvecklande arbete skulle inte ha skett om det inte hade funnits en grupp av professionella som utreder och analyserar elevers hinder för inläring.

Skolans samverkan med socialtjänsten har utvecklats. Ett antal möten kommer att hållas under varje läsår för att delge varandra information och påbörja ett bättre samarbete med snabbare insatser för elever som går på skolan.

Vi har medverkan av familjecentrum och fritidsgården på våra elevsociala team möten. Familjecentrum deltar regelbundet varannan vecka vilket är ett bra sätt för oss att samverka.

Efter ett studiebesök med stadens ledningsgrupp för Here 4U, i England bestämde sig Mimer, polisen och Here 4U att starta ett ungdomsbrå. Denna grupp består av elever från S:t Ilians skola, Trollbacksskolan, Vallbyskolan och Pilträds skolan och arbetar för ett tryggare Pettersberg och Vallby. Denna termin utvecklar vi arbetet med trygghetsvandringar och har som mål att genomföra vandringar på alla deltagande skolor.

Reflektioner och utveckling av Here 4U

Projektets framgång under dessa tre år har varit en förtjänst av många medarbetare och elever som aktivt har varit involverade i att skapa en tryggare och trivsammare skola. Framförallt skolans rektorer som är mycket engagerade i elevsociala frågor och har tillåtit ett innovativt förbättringsarbete.

Here 4 U gruppen kommer att fortsätta att arbeta med likabehandlingsärenden och utvärdera och utveckla nya metoder. Here 4U medlemmar tar mer och mer en synlig plats i skolan och framförallt i utvecklingsarbetet.

Here 4U projektet har givetvis lyfts av IDA personal men också så har IDA personalen lyfts av Here 4U projektet. Detta samarbete i ett elevsocialt team har betytt att skolan har sett en rejäl utveckling av sitt elevsociala arbete.

Förhoppning är givetvis att det elevsociala teamets arbete och utveckling får fortsätta och att man implementerar detta arbetssätt på andra skolor i Västerås stad.